

Žalobou, podanou u krajského soudu civilního v P. dne 22. června 1933 a doručenou žalovanému před 8. srpnem 1933, se žalobce, který byl u žalovaného zaměstnán jako hajný ve V. od 28. dubna 1930 do 28. února 1933, domáhá na žalovaném náhrady škody, která mu prý byla vinou žalovaného způsobena tím, že se prý dne 20. listopadu 1932 žalovaný, tehdejší jeho zaměstnavatel, při honu, při kterém žalobce konal službu, na něho bez příčiny rozčilil, že na něho křičel, že ho na místě odstřelí, a že namířil na něho pušku, že žalobce byl tím tak nervově rozrušen, že si nemůže najít nové zaměstnání a jest existenčně zničen. Nižší soudy zamítly žalobu.

Nejvyšší soud zrušil z podnětu dovolání rozsudky nižších soudů s celým předcházejícím řízením pro zmatečnost a odmítl žalobu.

D ů v o d y:

Z toho, co svrchu uvedeno, vyplývá, že jde o spor o náhradu škody z poměru služebního podle §§ 1, odst. 1, a 2 c), zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. Příslušnost soudu pro tento spor jest posuzovati podle §§ 1, odst. 1, 3 a 4 téhož zákona a § 1 vládního nařízení č. 180/1931 Sb. z. a n., podle nichž jest pro takovýto spor příslušný pracovní soud v P. Jeho příslušnost jest podle § 1, odst. 1 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. výlučná. Naproti tomu krajský soud civilní v P. nemohl by se ani výslovnou dohodou stran podle § 104 j. n. státi příslušným. Jsou tudíž rozsudky obou nižších soudů s celým předcházejícím řízením podle §§ 477 č. 3 a 503 č. 1 c. ř. s. zmatečné. K té zmatečnosti bylo přihlížeti z moci úřední, a bylo proto zrušiti z podnětu dovolání žalobcova rozsudky nižších soudů s celým předcházejícím řízením pro zmatečnost a žalobu odmítnouti.

Čís. 16280.

Na vydražitele mlýna nepřechází závazek převzatý jeho dřívějším vlastníkem dohodou o přispívání na stavbu a udržování vodního díla v řádném stavu (§§ 21, 44 vod. zák.), nebyl-li vložen na nemovitosti v pozemkové knize. Takovýto závazek nenabývá pouhým pojetím řečené dohody do vodoprávního konsensu a schválením vodoprávním úřadem povahy veřejnoprávního reálného břemene, jež by vydražitel musil převzít bez započtení na nejvyšší podání i bez jeho vkladu do pozemkové knihy.

(Rozh. ze dne 3. září 1937, Rv II 143/36.)

Žalující firma přednesla, že dne 4. listopadu 1931 byla sjednána mezi ní, firmou J. Š., Filipem K., Janem a Terezií G. a Františkem G. dohoda, podle níž se žalující firma zavázala postavit na řece O. na místě hlavního jezu protrženého povodní nový betonový jez, a to bez utvoření nového družstva, a ostatní shora jmenovaní, zejména i František G., mlynář v F., který užíval vody, naháněné dřívějším hlavním jezem do

náhonu vedoucího k továrně žalující firmy, k pohánění svého vodního díla, se naproti tomu zavázali, že na znovuzřízení jeho a další jeho udržování přispějí dle jistého klíče. Ta dohoda byla všemi interesenty podepsána a měl podle jejího znění závazek z ní plynoucí platiti jak pro Františka G. a ostatní interesenty, tak pro jejich právní nástupce jako majitele vodních děl. Dohoda byla pak předložena okresnímu úřadu v M. a na základě dohody a provedeného vodoprávního řízení dal řečený okresní úřad povolení k stavbě betonového jezu a dotčenou dohodu schválil. Žalující firma poté jez postavila, propočítala náklad s tím spojený a po provedeném vyúčtování připadla na Františka G. částka 5.688 Kč 90 h. Tvrdíc, že povinnost přispívati na postavení a udržování jezu přešla na žalovaného, který mlýn Františka G. v exekuční dražbě vydražil a užívá vody z nového jezu, a odvolávajíc se také na § 26 zem. vod. zákona mor., podle něhož prý vodní práva, pokud nejsou výslovně udělena určité osobě, přecházejí na každého držitele nemovitosti, k níž se povolení užívání vodního práva vztahuje, domáhá se žalobou zaplacení 5.688 Kč 90 h s přísl. na žalovaném vydražiteli. Žalovaný namítal, že jako vydražitel nabyvší mlýna Františka G. dne 17. prosince 1933 převzal pouze ty závazky, které byly patrné z pozemkových knih a které měl převzít podle dražebních podmínek. Závazek Františka G. z dohody ze dne 4. listopadu 1931 však nebyl v pozemkové knize zapsán, a proto jej nepřevzal. Soud první stolice zamítl žalobu. D ů v o d y: Žalobu bylo bez provedení jakýchkoliv důkazů zamítnouti, a to z těchto důvodů: Jest věcí soudu řešiti především otázku, jakého rázu jest závazek, který František G. převzal dotčenou dohodou ze dne 4. listopadu 1931. Žalující firma v tom směru uvádí, že podle řečené dohody měla ona sama postavit jez, kdežto interesenti, mezi nimi František G., se zavázali toliko k tomu, že na znovuzřízení jezu a další jeho udržování přispějí dle určitého klíče (procentuálně). Uvedená dohoda upravuje tedy čistě záležitosti soukromého rázu a nepozbyla této povahy tím, že byla okresním úřadem schválena. Okresní úřad je totiž povolán rozhodovati toliko otázky veřejnoprávní, nikoliv soukromoprávní, o nichž jde v souzeném sporu. Nemohl se tedy závazek Františka G. schválením okresním úřadem státi závazkem veřejnoprávním, který by pak po případě vázl na nemovitosti, aniž by bylo potřebí jeho zápisu v pozemkové knize. Žalovaný však, který nabyl mlýna Františka G. v exekuční dražbě, převzal jako vydražitel pouze ta břemena, která byla na vydražené nemovitosti zapsána (§ 443 obč. zák.). Závazek Františka G. ani zažalovaná pohledávka nebyly na realitě žalovaného zapsány. Proto osobní závazek Františka G. z oné dohody na žalovaného jako dočasného majitele mlýna nepřešel. Žalobkyně se neprávem dovolává toho, že v dohodě bylo umluveno, že závazek má platiti jak pro Františka G., tak pro jeho právního nástupce. Tím dosáhla toliko titulu, podle něhož mohla žádati o zápis závazku na realitě Františka G., a teprve zápisem by se byl stal osobní závazek Františka G. věcným, váznoucím na nemovitosti, a jen tehdy by žalující firma mohla požadovati od žalovaného jako nynějšího vlastníka nemovitosti zaplacení. Žalující se konečně k odůvodnění žalobního nároku

dovolává § 26 — správně 25 — mor. zem. zák., avšak neprávem. Řečené zákonné ustanovení mluví toliko o tom, že vodní práva, pokud nejsou výslovně omezena na uchazečovu osobu, přecházejí na dočasného držitele nemovitosti, pro kterou bylo povolení uděleno. Mluví tedy dotčený zákonný předpis jen o tom, že vodní práva přecházejí na dočasného držitele nemovitosti, pro kterou bylo povolení vodního práva uděleno. Nelze proto úsudkem z opaku vyvozovati, že by i břemena s takovýmto vodním právem snad spojená přecházela na právní nástupce. Nemůže tedy žalobkyně opíratí svůj žalobní nárok ani o to, že žalovaný užívá vody, která se po nově vybudovaném jezu na jeho mlýn přivádí, ježto jest k tomu podle § 25 řeč. vod. mor. zák. oprávněn. Odvolací soud potvrdil napadený rozsudek, prohlásiv zároveň dovolání za přípustné pro zásadní význam rozhodnutí (§ 502, odst. 2, c. ř. s. v doslovu čl. I č. 2 zák. č. 251/1934 Sb. z. a n.). Důvody: Odvolací soud odstranil kusost řízení, záležící v tom, že nebyl zjištěn obsah výměru okresního úřadu v M. ze dne 18. března 1932 o vodoprávním řízení týkajícím se jezu, o nějž jde, přípustiv důkaz dotčeným výměrem a spisem uvedeného okresního úřadu. Z něho pak zjišťuje toto: O žádosti žalující firmy za zřízení nového jezu, podané okresnímu úřadu v M. dne 12. ledna 1932, bylo nařízeno vodoprávní řízení, jež bylo provedeno podle protokolu z 29. února 1932, v němž je zápis, že konkurence co do příspěvků na stavbu a udržování jezu jest upravena dohodou mezi žalobkyní a jinými zájemci, mezi nimiž i mlynářem Františkem G., předchůdcem to žalovaného ve vlastnictví mlýna v F. ze dne 4. listopadu 1931. Z dohody zapsané v protokole z 4. listopadu 1931 se zjišťuje, že majitelé vodních děl — zájemci jezu — nesouhlasili s tím, aby bylo utvořeno za účelem znovu zřízení jezu vodní družstvo nebo jiné vodohospodářské sdružení, prohlašují však, že jsou ochotni přispěti jak na znovu zřízení, tak na udržování jezu, a to podle procent stanovených dále v uvedeném protokole, kteréžto prohlášení platí i pro jejich právní nástupce, t. j. majitele vodních děl. Žalobkyni pak bylo uděleno vodoprávní povolení k zřízení jezu, jehož postavení a udržování náleží žalobkyni, a zároveň byla schválena dohoda učiněná mezi ní a zájemci, týkající se poskytování příspěvku na zřízení a udržování jezu. Po právní stránce je řešiti otázku, má-li býti tento závazek dřívějšího majitele mlýna, jehož vlastníkem jest nyní žalovaný, pokládán za závazek soukromoprávní, či závazek veřejnoprávní, pramenící ve vodoprávním konsensu, týkajícím se uvedeného jezu. V té příčině se odvolací soud připojuje k vývodům prvního soudu v napadeném rozsudku, a to na základě dotčené dohody. Tím, že byla dohoda mezi žalobkyní jako vodoprávní podnikatelkou jezu, — kterou podle spisu okresního úřadu v M. zřejmě jest, a nejsou podnikateli ostatní zájemci, s nimiž se dohodla o příspěvku na zřízení a udržování jezu — a ostatními zájemci schválena uvedeným okresním úřadem ve výměru, udělujícím konsens k stavbě jezu, nestala se již aktem veřejnoprávním, ani součástí vodoprávního řízení a konsensu, kterouž by bylo uplatňovati ve vodoprávním řízení, po případě jako jeho důsledek proti nástupcům

vlastníka mlýna, jenž ji ujednal, aniž by byla na jeho realitě knihovně zajištěna a tím učiněna věcným právem, spojeným s vlastnictvím mlýna. To je zřejmé již z toho, že se žalobkyně sama domáhá placení sjednaného příspěvku žalobou, tedy pořadem práva, ačkoliv, kdyby se stal závazek ten vodoprávním nebo součástí vodoprávního konsensu, nebylo by třeba žaloby, nýbrž mohla by se ho domáhati na žalovaném exekucí u správního úřadu podle vodoprávního konsensu. Je si tedy žalobkyně sama, nenastoupivši tuto cestu, vědoma toho, že závazek dřívějšího vlastníka mlýna a ostatních zájemců byl soukromoprávní. To plyne i z ustanovení vodního zákona moravského ze dne 29. srpna 1870, č. 65 z. z., jenž právě o nákladném udržování vodních staveb předpisuje podle čl. IV zřízení vodních družstev s přesným stanovením jejich práv a závazků v každém jednotlivém případě (viz k tomu §§ 65 až 66 řeč. vod. zák., upravující otázku nákladů vodních děl). Podle § 75 náleží všechny záležitosti z dotčeného zákona vznikající do oboru působnosti úřadů politických, tedy i spory ve vodních družstvech o náhrady nákladů, jimi při založení stanovených a rozdělených. Naproti tomu spory o požadování náhrady, o práva vlastnická, o práva k užívání vody, která se zakládají na důvodech práva soukromého, patří před soudy. Dohoda mezi účastníky, o něž jde, byla by se stala součástí vodoprávního nároku, kdyby šlo o účastníky nebo členy vodního družstva. Podle protokolu však účastníci výslovně prohlásili, že vodní družstvo zříditi nechtějí. Zůstala tedy podnikatelka vodního díla jen žalobkyně sama a dohodla se co do nákladů na zřízení jezu a udržování jeho soukromoprávně s ostatními zájemci. Dohoda ta je čistě soukromoprávní a nenabyla vodoprávní ochrany pojetím úmluvy do vodoprávního konsensu, protože veřejný úřad nebyl povolán, aby takovou úmluvu soukromoprávní schvaloval s účinkem vodoprávní ochrany. Předmět úmluvy byl soukromoprávní a zůstal jím nadále i co do otázky přechodu takového závazku na jiného vlastníka nemovitostí, který má oprávnění vodoprávní. Na takového nástupce přechází takovýto závazek jen potud, pokud se vkladem do pozemkových knih stal právem věcným. Tomu tak v souzeném případě není, a to tím spíše, když nebyl ani pojat do dražebních podmínek a žalovaný nemovitost tu bez něho vydražil (viz k tomu vývody Dr. Procházky: České vodní právo, str. 99, 317 a jiné, dále i rozhodnutí Budw. č. 5887/91, 10078/96, 11354 A/16 a jiné). Je proto rozsudek prvního soudu po právní stránce správný a nelze odvolání vyhověti. Ježto jde o otázku zásadního rázu, prohlásil odvolací soud podle § 502, odst. 3, c. ř. s. ve znění čl. I č. 2 zák. č. 251/1934 Sb. z. a n. dovolání za přípustné.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody :

Žalovaný nabyl mlýna Františka G. příklepem v dražebním řízení a převzal jako vydražitel jen ony soukromoprávní závazky, které byly z pozemkové knihy patrné a které podle dražebních podmínek měl převzít. Závazek Františka G. z dohody ze dne 4. listopadu 1931 — kdyby

tu šlo o soukromoprávní závazek — nepřevzal žalovaný, ježto nebyl zapsán v pozemkové knize, a nestal se tedy věcným právem. Jinak by tomu bylo, kdyby šlo o veřejnoprávní břemeno, ježto takováto břemena musí vydražitel převzít bez započtení na nejvyšší podání, třebaš nebyla vložena do pozemkové knihy jako reální břemena. Jde tedy o řešení otázky, zda v souzené věci jde o závazek mající povahu reálného závazku proto, že byl neslučitelně spojen s vodním právem, jež bylo propůjčeno mlýnu Františka G., a zda tudíž přešel bez dalšího převzetí na pozdějšího nabyvatele. Neprávem se žalobce dovolává ustanovení § 26 vodního zákona (§ 25 mor. zemského vodního zákona), ježto dotčené ustanovení zákona upravuje jen reální povahu vodního práva, o kterou však v souzené věci nejde. Jde tu o udržování vodního díla v řádném stavu, o kterém jedná § 21 resp. § 44 vodního zákona. Avšak z těchto ustanovení nelze vyvozovati povinnost osoby s jinými osobami k téže vodě oprávněné, aby přispěla určitým procentem neb určitou částkou k příslušným nákladům. Zavázala-li se taková osoba k určitému plnění (placení), jde o osobní závazek dočasného spoludržitele vodního díla, který nepřechází na nástupce, nebyl-li vložena do pozemkové knihy. Na tom nic nemění to, že příslušná dohoda byla pojata do vodoprávního konsensu a schválena vodoprávním úřadem, ježto plnění závazku nebylo učiněno podmínkou pro provedení projektovaného díla, a dohoda se ani netýkala poměrů vodním zákonem upravených, a proto nenahrazuje úřední rozhodnutí. Byloť jen povinností správního úřadu, aby zkoumal, zda obsah dohody neohrožuje v některém směru zájmy veřejné, a schválil-li dohodu, znamená to jen, že neshledával porušení těchto zájmů sjednanou dohodou. Úmluva nenabyla tedy v souzeném případě pojetím do konsensu vodoprávní ochrany, neboť předmět úmluvy byl a zůstal soukromoprávní, a také úmluva o něm má ráz a povahu jen soukromoprávní. Jinak stačí odkázati na správné důvody napadeného rozsudku.

Čís. 16281. . . .

Poměr přestupku podle §§ 114, odst. 3, lit. i), 131 živn. ř. k zákonu proti nekalé soutěži (zák. č. 111/1927 Sb. z. a n.).

Naplnuje-li dotčený přestupek skutkovou podstatu podle zákona proti nekalé soutěži, je promlčení nároků postíženého posouditi podle zákona proti nekalé soutěži a postížený nemůže na újmu druhé strany a proti zásadám právní bezpečnosti opřiti takovéto nároky o předpis obecnější (předpisy občanského zákona).

(Rozh. ze dne 4. září 1937, Rv I 1855/35.)

Žalobce přednesl, že vyrobil v roce 1932 vzorek skleněného kamínku (Lampenstein) se zakalenými malými kamínky, kterýžto vzorek byl výhradně jeho duševním vlastnictvím a byl od něho po prvé uveden v oběh. Dotčený vzorek uložil také u spolčenstva výrobců skleněného